

NOTAT

Resultat af 1. partskonference under Stockholmkonventionen om persistente organiske forureningsstoffer - POP-konventionen.

Første partskonference (CoP1) under Stockholmkonventionen om persistente organiske forureningsstoffer (POP-stoffer) blev afholdt den 2. – 6. maj 2005 i Punta del Este, Uruguay.

Partskonferencen traf beslutning om en række tekniske, administrative, juridiske og budgetmæssige emner, hvis formål er at sikre, at konventionen kan fungere i praksis. Desuden blev der fremsat forslag om tilføjelse af fire nye stoffer til konventionen, og der blev vedtaget en proces, som skal fremme udarbejdelsen af overholdelsesregler for konventionen.

Danmark kunne tilslutte sig udfaldet af forhandlingerne, og anser resultat for tilfredsstillende.

Centrale emner på første partskonference

- a) Vedtagelse af en forretningsorden for Partskonferencen
- b) Etablering af en komité til vurdering af nye POP-stoffer
- c) Vejledninger for tekniske bestemmelser under konventionen, primært
 - i. Vedtagelse af vejledning for udarbejdelse af nationale implementeringsplaner
 - ii. Vedtagelse af vejledning om "bedste tilgængelige teknik og bedste miljømæssige praksis"
 - iii. Vurdering af teknisk vejledning om miljømæssig håndtering af POP-affald
- d) Evaluering af det fortsatte behov for DDT
- e) Overholdelse af konventionen
- f) Finansiell mekanisme
- g) Vedtagelse af finansielle regler og konventionens budget

a) Vedtagelse af forretningsordnen for partskonferencen

Forretningsordnen blev vedtaget, med et enkelt udestående punkt. Danmark – sammen med de øvrige EU-lande – havde ønsket vedtaget en procedureregulering om, at hvis det ikke er muligt at opnå enstemmighed om emner, der vurderes at være væsentlige, skal der stemmes, og punktet afgøres med 2/3 flertal. Andre lande ønskede, at de væsentlige emner skal vedtages med enstemmighed. Det var ikke muligt at nå til enighed om denne regel. Som konsekvens heraf vil procedurereglerne blive anvendt provisorisk, hvilket i praksis vil betyde, at væsentlige emner skal vedtages med enstemmighed. Denne løsning svarer til modellen for procedureregler under Rotterdamkonventionen.

b) Etablering af en komité til vurdering af persistente organiske forureningsstoffer.

Der blev nedsat en komité til vurdering af forslag til nye POP-stoffer til optagelse under konventionen. Vurderingskomitéen blev etableret efter de retningslinier for geografisk fordeling af komitéens medlemmer, som blev vedtaget for kemikalievurderingskomiteen under Rotterdam-konventionen. Blandt de 31 medlemmer er der seks fra EU, heraf to fra Øst- og Centraleuropa.

I forbindelse med udpegningen af eksperter til vurderingskomiteen skal der tages hensyn til kønsfordelingen.

c) Vejledninger for tekniske bestemmelser i konventionen

i. Vejledning for udarbejdelse af nationale implementeringsplaner

Vejledningen blev vedtaget sammen med retningslinier for opdatering af den første implementeringsplan. Opdateringerne skal sikre, at implementeringsplanen justeres i forhold til udviklingen i konventionen og i det enkelte land.

ii. Vejledning om "bedste tilgængelige teknologi og bedste miljømæssige praksis" (BAT/BEP)

Der var ikke enighed om at vedtage vejledningen om BAT/BEP allerede på den første partskonference, idet en række udviklingslande - på linie med grønne NGO'er - mente, at vejledningen skulle tilpasses bedre til brug i udviklingslandene, samt at nyere teknologier skulle medtages i større omfang. Det blev derfor vedtaget, at der skal ske en tilpasning med henblik på vedtagelse af vejledningen på andet partsmøde i maj 2006. Indtil da opfordres landene til at bruge vejledningen i forbindelse med udarbejdelse af den nationale implementeringsplan for så vidt angår anvendelsen af BAT/BEP til begrænsning af det utilsigtede udslip af dioxin og furan.

Danmark havde, sammen med de øvrige EU-lande, været indstillet på at vedtage BAT/BEP-vejledningen allerede på første partskonference, men i lyset af kritikken fra udviklingslandene og NGO'erne besluttede EU at støtte en udskydelse af vedtagelsen.

iii. Vejledning om miljømæssig sikker håndtering af affald

Det skulle besluttes, hvordan partskonferencen skulle forholde sig til den vejledning for miljømæssig sikker håndtering af affald, som var vedtaget under Baselkonventionen om farligt affald. Partskonferencen besluttede at anbefale, at vejledningen anvendes, men at der arbejdes videre med fastsættelsen af grænsen for, hvad der kan betragtes som "lavt POP-indhold" i affald (hvilket har konsekvenser for, om affaldet skal destrueres på en sådan måde, at POP-indholdet destrueres), og for hvad niveauet for destruktion af POP-indholdet skal være. Arbejdet skal foregå med henblik på vedtagelse af vejledningen på tredje partsmøde i forsommeren 2007.

d) Evaluering af det fortsatte behov for DDT

Partsmødet anerkendte, at der fortsat kan være et behov for at anvende DDT til malariabekæmpelse i visse udviklingslande. Der blev oprettet et DDT-register, hvori alle de tilladte undtagelser til fortsat anvendelse registreres. Der blev desuden vedtaget et skema til brug for ansøgning om forlængelse af en undtagelse.

Hertil kommer, at det blev vedtaget, at de parter som anvender DDT, skal indsende informationer om deres anvendelse i 2007 og derefter hvert tredje år. Der blev vedtaget en liste over de informationer, som er nødvendige for at vurdere, hvorvidt der fortsat er behov for at anvende DDT.

e) Overholdelsesmekanisme

Danmark havde ønsket, at der på partskonferencen skulle foregå substantielle drøftelser om en overholdelsesmekanisme for konventionen, hvilket blev opfyldt.

Der blev desuden truffet beslutning om en proces for arbejde med udvikling af en overholdelsesmekanisme i perioden frem til den anden partskonference. Sekretariatet skal udarbejde et udkast til en mulig overholdelsesmekanisme, som skal drøftes af en arbejdsgruppe på et 2-3 dages møde umiddelbart inden den anden partskonference. Arbejdsgruppen skal rapportere til selve partskonferencen, som vil beslutte hvad der videre skal ske med udkastet.

f) Finansiell mekanisme

Der blev vedtaget retningslinier for den finansielle mekanisme. Retningslinierne skal vejlede i forhold til hvilken type projekter til gennemførelse af konventionens regler, der kan opnå støtte. Indtil andet besluttet, fungerer Den Globale Miljøfacilitet, GEF, som finansiell mekanisme. Desuden blev der vedtaget en aftale (Memorandum of Understanding) om, hvordan samarbejdet mellem partskonferencen og GEF skal fungere.

Hertil kommer, at der blev vedtaget retningslinier for en undersøgelse af GEF's varetagelse af opgaven som finansiell mekanisme under konventionen. Undersøgelsen skal dække perioden fra konventionens underskrift i maj 2001 og frem juli 2005.

g) Vedtagelse af finansielle regler og konventionens budget

Der blev mod forventning ikke en større diskussion om anvendelsen af FN's skala for pålignede bidrag som basis for parternes finansiering af konventionen. Argentina ønskede ikke en gentagelse af diskussionerne, men bad om, at den løsning på problemet, der var fundet på første partsmøde under Rotterdamkonventionen, blev duplikeret, dvs. partskonferencens præsident skriver et brev til FN om Argentinas - med fleres - problem. Det blev accepteret, og det blev derfor besluttet at benytte FN's skala for pålignede bidrag som basis.

Som ønsket af Danmark blev der i budgettet afsat midler til rejserrefusion til udviklingslande og lande med overgangsøkonomi, så de sikres repræsentation i konventionsmøderne.

Nye stoffer

Tilføjelse af nye stoffer til konventionens forbuds-/begrænsningslister var ikke som sådan et punkt på dagsordenen, men i forbindelse med partskonferencen blev fire stoffer foreslået omfattet af konventionen. Det drejer sig om chlordecon og hexabromobiphenyl, som begge blev foreslået af EU; penta-BDE, som blev foreslået af Norge, og HCH (hexachlorocyclohexan), inklusiv lindan, som blev foreslået af Mexico. POP-vurderingskomiteen skal nu undersøge, om stofferne kan optages under konventionen.

Placering af konventionens sekretariat

Sekretariatet for konventionen blev placeret i Geneve i Schweiz, hvilket er optimalt i forhold til at udnytte synergi med Rotterdamkonventionen, hvis sekretariat sidste år blev placeret delt mellem Geneve og Rom, samt med FN's miljøorganisation, UNEP, hvis kemikaliekontor ligger i Geneve.